អនុត្តរិយៈ ធម្មជាតដ៏ប្រសើរ ៦

អនុត្តរិយៈ គឺធម្មជាតដ៏ប្រសើរ ឬធម្មជាតប្រសើរបំផុត នេះមាន ៦ យ៉ាងគឺ៖

១. ទស្សនានុត្តរិយំ	ទស្សនានុត្តរិយៈ ប្រសើរបំផុតដោយការឃើញ
២. សវនានុត្តរិយំ	សវនានុត្តរិយៈ ប្រសើរបំផុតដោយការស្តាប់
៣. លាភានុត្តរិយំ	លាភានុត្តរិយៈ ប្រសើរបំផុតដោយការបាន
៤. សិក្ខានុត្តរិយំ	សិក្ខានុត្តរិយៈ ប្រសើរបំផុតដោយការសិក្សា
៥. បារិចរិយានុត្តរិយំ	បារិចរិយានុត្តរិយៈ ប្រសើរបំផុតខាងការបម្រើ
៦. អនុស្សតានុត្តរិយំ	អនុស្សតានុត្តរិយៈ ប្រសើរបំផុតដោយការរលឹករឿយៗ

(អនុត្តរិយសូត្រ បិដកលេខ ៤៦ ទំព័រ ១០ និងសង្គីតិសូត្រ បិដកលេខ ១៩ ទំព័រ ២០៧)

គប្បីជ្រាបសេចក្តីអធិប្បាយក្នុងអនុត្តរិយៈទាំងនេះដូចតទៅនេះ៖

បទថា អនុត្តរិយានិ សេចក្តីថា (ការឃើញជាដើម) ដែលវៀរចាកវត្ថុដទៃក្រៃលែងជាង ឈ្មោះថា អនុត្តរិយ ។ បទថា ទស្សនានុត្តរិយំ សេចក្តីថា (ការឃើញព្រះពុទ្ធជាដើម) ជាការឃើញដ៏ប្រសើរ ក្នុងការឃើញរូបទាំងឡាយក្នុងបទទាំងពួង ក៏មានន័យដូចគ្នា ។ អធិប្បាយថា ការឃើញដំរីកែវជាដើម មិនឈ្មោះថាជាទស្សនានុត្តរិយៈ ចំណែកការឃើញព្រះទសពលក្តី ព្រះភិក្ខុសង្ឃក្តី ដោយអំណាចសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏មាំ ការឃើញនិមិត្តណានីមួយ មានកសិណ និងអសុភនិមិត្តជាដើមក្តី របស់អ្នកមានសទ្ធាតាំងមាំហើយ ឈ្មោះថាទស្សនានុត្តរិយៈ។

ការស្តាប់គុណកថារបស់ក្សត្រជាដើម មិនឈ្មោះថាជាសវនានុត្តរិយៈ ចំណែកការស្តាប់គុណកថារបស់ព្រះរតនត្រ័យ ដោយអំណាចនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏មាំក្តី ការស្តាប់ព្រះពុទ្ធវចនៈ គឺព្រះត្រៃបិដកក្តី របស់អ្នកមានសទ្ធាតាំងមាំហើយ ឈ្មោះថាសវនានុត្តរិយៈ។

ការបានកែវមណីជាដើម មិនមែនជាលាភានុត្តរិយៈ ចំណែកការបានអរិយទ្រព្យ ៧ ឈ្មោះថាលាភានុត្តរិយៈ។

ការសិក្សាសិល្បៈទាក់ទងនឹងដំរីជាដើម មិនឈ្មោះថាជាសិក្ខានុត្តរិយៈ ចំណែកការបំពេញត្រៃសិក្ខាឈ្មោះថាសិក្ខានុត្តរិយៈ។

ការបម្រើក្សត្រជាដើម មិនឈ្មោះថា ជាបារិចរិយានុត្តរិយៈ ចំណែកការបម្រើព្រះរតនត្រ័យឈ្មោះថាបារិចរិយានុត្តរិយៈ។

ការរលឹកដល់គុណក្សត្រជាដើម មិនឈ្មោះថាជាអនុស្សតានុត្តរិយៈ ចំណែកការរលឹកដល់គុណព្រះរតនត្រ័យឈ្មោះថាអនុស្សតានុត្តរិយៈ។

អនុត្តរិយៈទាំង ៦ នេះ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ទុក ទាំងលោកិយ ទាំងលោកុត្តរ ដោយប្រការដូចពណ៌នាមកនេះ ។

សូមអស់លោកអ្នកអនុមោទនា!

(ចប់)